

Fellessak 6 – 22, klagebehandling på kvoter for lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen i 2023

Innkomne klager

- Aktivt Rovdyrvern
- Foreningen våre rovdyr
- Naturvernforbundet
- NOAH
- Rovviltets Røst
- Ulv i hele Norge
- Ulvens dag

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven (fvl.) § 28 har parter og andre med rettslig klageinteresse klagerett. Ved rettslig klageinteresse må klageren ha en viss tilknytning til saken, det vil si å ha interesser av slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta organisasjonens ideelle interesser de har som formål å verne om.

Sekretariatet anser at klagere i saken har rettslig klageinteresse.

Klagefrist

Vedtaket i fellessak 4-21, fastsetting av kvote og område for lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen i 2022, ble fattet den 12. september 2022 og lagt ut på miljøvedtaksregisteret den 14. september. Enkeltvedtak kan påklages i samsvar med forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent. Klagefristen var dermed 5. oktober.

Sekretariatet anser at klagen har kommet inn rettidig.

Hovedinnhold i klagen

Klagen er omfattende og det gjengis her kun hovedanførsler fra de innkomne klagen. Flere av klagen berører de samme forhold. Det vises ellers til at alle klagen er vedlagt saksframlegget og organisasjonene sine begrunnelser vil fremgå her.

Aktivt rovdyrvern

- Aktivt rovdyrvern mener at lisensvedtaket er lovstridig, det er i strid med Naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen og fullstendig umoralsk og uetisk.
- De fire flokkene, Kockohonka, Juvberget, Ulvåa og Mangen er stabile familiegupper, i alt 26 individer. Det er overhodet ingen grunn til å drepe disse utover næringsinteresser og politikk.
- Aktivt rovdyrvern legger svenskenes resonnement til grunn og vil på det sterkeste fraråde at det skal foregå utskyting av Settenrevirets naborevir Mangen.

Foreningen Våre Rovdyr

De mener at det ikke kan fattes vedtak om felling av ulv innenfor ulvesonen kommende år fordi;

- Vedtaket kan ikke hjemles i nml. § 18, første ledd, bokstav b eller c. Innenfor revirene til flokkene er det stort sett sauer på beite innenfor gjerde og det finnes ingen vitenskapelige bevis på at eksistens av ulv påvirker offentlige interesser av vesentlig betydning. Lagmannsretten har slått fast at man ikke kan vedta felling uten å redegjøre for klare merbelastninger som følger av de konkrete revirene man ønsker å skyte.
- Rovviltnemndenes begrunnelse for uttak av de nevnte flokkene er basert på antakelser, synsing og påstander uten bevis. Dette kan ikke være grunnlag for å skyte ut kritisk truede dyr fra norsk natur.
- Det er et klart brudd med naturmangfoldloven § 5,6, 8 og 9 å vedta en kvote for felling av ulv innenfor ulvesonen slik nemndene nå har gjort. Det eneste lovlige vedtaket som kan fattes i år er at ingen ulveflokker innenfor ulvesonen skytes.

Naturvernforbundet

- Naturvernforbundet anser at det ikke finnes faglig eller juridisk grunnlag for skyting av stabile ulvefamilier innenfor ulvesona. Den norske delbestanden går nedover og ligger nå under målet som Stortinget har fastsatt.
- De anser vedtaket som konflikt drivende og faglig uforsvarlig.
- De mener vedtaket er brudd på naturmangfoldloven og Bernkonvensjonens forpliktelser om bevaring av en kritisk truet art.
- Vedtaket er også i direkte konflikt med Stortingsforlikene om rovdyr, blant annet i forhold til det todelte målet og at rovdyra skal forvaltes på en økologisk og bærekraftig måte.
- De finner ingen viltfaglig eller biologisk begrunnelse som tilsier at jaktkvote på ulv innenfor ulvesona er forsvarlig i forhold til bevaringsansvaret vi har for en kritisk truet art (CR).
- Kvoten er ikke i samsvar med moderne naturforvaltningsprinsipper og møter ikke målet om langsiktig bevaring av ulven i norsk natur.
- Nemndene forholder seg ikke til Bernkonvensjonen, det foreligger klare brudd på naturmangfoldloven §§ 4-12 og det er brudd på Stortingets rovdyrforlik fra 2004.
- Nemndene forholder seg heller ikke til faktisk levende bestand men inkluderer skutte familiegupper og døde ulver i sitt beslutningsgrunnlag.
- Manglende biofaglige vurdering av konsekvenser for bestanden og dokumentasjon av eventuell ny kunnskap som skal ligge til grunn for vedtaket er ikke gitt. Dette er et klart brudd med naturmangfoldloven og nemndenes mandat.
- De ber med dette om at Naturvernforbundets klage tas til følge og at det ikke åpnes for lisensjakt på ulv inne i ulvesona vinteren 2023.

NOAH

- NOAH anfører at ingen av de tre vilkårene for lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen er oppfylt, jf. § nml. 18 første ledd bokstav c og andre ledd, fortolket i lys av Bernkonvensjonens artikkel 9. Vedtaket er i strid med naturmangfoldloven, Bernkonvensjonen og Grunnlovens § 112.
- I tillegg lider vedtaket av en rekke grove saksbehandlingsfeil som har virket bestemmende i vedtakets innhold og vedtaket er dermed ugyldig, jf. forvaltningsloven §§ 17 og 41. NOAH ber Klima- og miljødepartementet om å ikke tillate noen lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen i 2023.
- NOAH vil videre understreke viktigheten av at Klima- og miljødepartementet behandler klager på rovviltnemndenes vedtak om lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen i god tid før start av lisensfellingsperioden (1. januar 2023), ikke minst for at interesserte parter har mulighet til å vurdere eventuelle ytterligere rettslige skritt. NOAH oppfordrer her ikke kun til god forvaltningsskikk, men påpeker at dette er viktig for å sikre at allmennhetens rettigheter under

Århuskonvensjonen ikke blir brutt.

- Dersom Klima- og miljødepartementet skulle komme til at rovviltnemndenes vedtak om lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen bør delvis eller i sin helhet opprettholdes eller fatter et nytt vedtak om lisensfelling av ulv innenfor sonen, ber NOAH om at departementet utsetter iverksetting av vedtaket inntil domstolene i de pågående rettssakene har avsagt dom. NOAH vil påpeke at det ikke haster med skyting av ulveflokkene, siden de utgjør verken noen umiddelbar fare for interesser i lokalsamfunnet eller på nasjonalt nivå. I tillegg finnes ulvene i flokken i et fast revir som gjør at det ikke skulle være vanskelig å lokalisere ulvene på et senere tidspunkt. De påpeker for øvrig at gjennomføring av vedtaket vil ha irreversible virkninger, og ber om at dette hensynet legges avgjørende vekt.

Rovviltets Røst

- Rovviltets Røst anser vedtaket i strid med rovviltforskriften, Bernkonvensjonen, Naturmangfoldloven og biologisk/zoologisk almen kunnskap samt bestandsbiologiske fakta. Samtidig er det Rovviltets Røst sitt syn at vedtaket undergraver Stortingets ulveforlik, Stortinget målsetning om rovviltarter naturlig tilhørende norsk fauna, prinsippet mot todelt forvaltning hvor bærekraft er et av nøkkelordene i deres samfunnsoppdrag etter rovviltforskriften og ikke minst folkeviljen!
- De mener nemndene fastsetter en kvote som sannsynliggjør en bestand på under det fastsatte norske bestandsmålet på minimum 3 helnorske ynglinger neste år.

Ulv i hele Norge

- De mener at vedtaket er ulovlig.
- All jakt på ulv i Norge og Norsk / svenske grenserevir bør opphøre så lenge art er under levedyktig bestand i Norge.
- De krever samtidig at ulvesone opphører og ulven gjeninnsettes i hele Norge i sine naturlige habitat for skogens overlevelse samt oss menneskene som bor i hele Norge.
- De krever at fagkunnskap og rettferdighet ovenfor Natur i Norge

Ulvens dag

- Arten ulv er kritisk truet i Norge.
- Vi har en ulvesone som skal prioritere ulven.
- Genetikken må hensyntas for langsiktig levedyktighet og bevaring – Settenhannen?
- Kunnskap om allmenne helse- og sikkerhetshensyn, generelle begrunnelser fra rovviltnemndene og nordmenns holdninger til ulv må legges til grunn.
- Aktuelle rettssaker bør være grunn nok til å avstå fra felling innenfor ulvesonen.
- Vi lever alle i en akutt naturkrise hvor de ville dyrene bare blir færre og færre.

Om klagebehandlingen

De regionale rovviltnemndene er offentlige viltorgan opprettet i samsvar med viltloven § 4 med ansvar for forvaltning av rovvilt i sin region, jf. rovviltforskriften § 2 k). Rovviltnemndene skal gjennomføre vedtatt nasjonal politikk innenfor sin region, jf. rovviltforskriften § 5. Rovviltnemndenes vedtak om kvote for lisensfelling kan påklages til Klima- og miljødepartementet, jf. §18 i rovviltforskriften. Ellers følger klagebehandlingen forvaltningslovens regler.

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemndene) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet.

Sakshistorikk

Lisensfelling av ulv i region 4 og 5 har de senere årene blitt delt i to saker, henholdsvis utenfor og innenfor ulvesonen. Dette skyldes i all hovedsak at det er ulike jaktidsrammer innenfor og utenfor ulvesonen og at det er ønskelig å avvente endelig vedtak innenfor sonen for å ha et best mulig beslutningsgrunnlag. Det ble den 26. august 2022 fattet vedtak om felling av 14 ulver utenfor ulvesonen. Lisensfellingssaken innenfor ulvesonen ble tatt opp til behandling på samme møte, men uten at det formelt ble gjort vedtak i saken.

Sekretariatet innstilte på uttak av tolv ulver i grenserevirene Juvberget og Kockohonka. Etter en prøvevotering ble det klart at det var flertall for en kvote på inntil 24 ulver innenfor ulvesona med formål å ta ut alle individer i revirene Juvberget, Kockohonka, Ulvåa og Fjornshöjden.

Siden nemndene ønsket å ta ut grenserevir, ble behandlingen av saken utsatt til den 12. september for først å kunne gjennomføre en konsultasjon med svenske forvaltningsmyndigheter.

Lederne for nemndene hadde et møte med svenske myndigheter den 9. september, der uttak av grenserevir ble drøftet.

Länsstyrelsen i Värmland fattet vedtak om lisensfelling den 22.9.2022. I vedtaket ble det åpnet for uttak av revirene Juvberget, Ulvåa og Kockohonka på svensk side.

I møte den 12. september fattet rovviltnemndene vedtak om lisensfelling av grenserevirene Juvberget, Ulvåa og Kockohonka, i tillegg til det helnorske Mangelreviret.

For eventuelt å kunne effektivere felling av Mangelreviret, la nemndene inn et spesielt vilkår i vedtakets punkt 3, hvor (...) «*Det legges til grunn at forutsatt merking av genetisk verdifulle individer i Settenreviret gjennomføres før oppstart av uttak av ulv i Mangelreviret*» (...).

Sekretariatet legger til grunn forvaltningens definisjon av genetisk viktige individer til å omfatte F0 (innvandrer) og F1 (avkom av F0 individer).

Sekretariatets vurderinger

I saksframlegget til fellessak 4/22 redegjorde sekretariatet for kunnskapsgrunnlaget for lisensfelling av ulv og faglige og juridiske sider ved saken. Sekretariatet kom til at det kunne tas ut to grenserevir innenfor ulvesona uten at dette truer bestandens overlevelse, og at det med et slikt uttak fortsatt kan sannsynliggjøres at bestandsmålet vil nås kommende år. I vurderingen av om et slikt uttak truer bestandens overlevelse på sikt, la sekretariatet blant annet vekt på de faglige vurderingene knyttet til *gynnsam bevarandestatus* som ligger til grunn for forvaltningen av ulv i Sverige.

Sekretariatet kom frem til at det var hjemmel etter naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav c for lisensfelling innenfor grenserevirene Juvberget og Kockohonka., og at formålet ikke kunne nås på annen tilfredsstillende måte innenfor disse revirene, jf. § 18 annet ledd.

Sekretariatet utarbeidet også et faktagrunnlag for samtlige revir i Norge, slik at nemndene selv ville ha mulighet for å vurdere og begrunne uttak av eventuelt andre revir enn hva sekretariatet foreslo.

Ut over sekretariatets innstilling vedtok nemndene også uttak av grensereviret Ulvåa og det helnorske reviret Mangel. I vedtaket har nemndene gitt en egen utdypende begrunnelse for dette.

Flere av klagerne anfører at vedtaket er i strid med Grunnloven, Bernkonvensjonen, og naturmangfoldlovens bestemmelser. Sekretariatet har i saksframlegget, som ligger til grunn for

rovviltneemndenes behandling, redegjort for gjeldende politiske føringer, naturmangfoldloven og rovviltforskriften som grunnlag for vedtaket. Samtidig forutsettes det at norsk rett er i samsvar med Norges folkerettslige forpliktelser.

Sentralt i klagebehandlingen står spørsmålet om vilkårene for felling er oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b for å avverge skade på husdyr og/eller bokstav c ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning. Det er i tillegg to kumulative vilkår som må være oppfylt for at felling skal kunne gjennomføres; at felling ikke truer bestandens overlevelse og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. naturmangfoldloven § 18 annet ledd. Det skal ved vurdering av uttak av rovvilt etter første ledd bokstav c legges vekt på om bestandsmål som er vedtatt i Stortinget er nådd. I vurderingen av om det foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn felling av ulv skal prinsippet om arealdifferensiert forvaltning og rovviltneemndas regionale forvaltningsplan veie tungt.

Flere av klagerne påpeker at man i vedtaket ikke har tatt hensyn til dom i Borgarting lagmannsrett av 6. juli 2022, der vedtak om lisensfelling i Letjenna-reviret ble kjent ugyldig. I sekretariatets saksframlegg er det redegjort for at det også er argumenter som taler for at man i år ikke fatter noe vedtak om lisensfelling innenfor ulvesonen. To rettsinstanser har kommet fram til at staten har feil lovanvendelse, og selv om dommen fra lagmannsretten ikke er rettskraftig, legger den til grunn en annen forståelse av naturmangfoldloven § 18, første ledd, bokstav c, enn hva sekretariatet har gjort både i denne og i tidligere saker. Sekretariatet har imidlertid lagt avgjørende vekt på at dommen ikke er rettskraftig. Sentralt i denne vurderingen ligger både hensyn til bestandsmålet og bestandens overlevelse, som sekretariatet mener ikke trues av uttak av disse to grenserevirene.

I det følgende vil sekretariatet kommentere de fire vilkårene for annet uttak av vilt iht. naturmangfoldloven § 18; vilkåret om bestandens overlevelse, oppnåelse av det norske bestandsmålet, hjemmelsgrunnlaget etter § 18 b. eller c. og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Vilkåret om bestandsmålet i Norge

Flere av klagerne mener at uttaket som er vedtatt av nemndene medfører fare for at bestanden vil havne under bestandsmålet.

I sin innstilling kom sekretariatet til at det med et uttak på to grenserevir innenfor ulvesonen, fortsatt kunne sannsynliggjøres at bestandsmålet nås i 2024 (ynglinger i 2023). Vurderingen ble gjort på bakgrunn av siste tilgjengelige kunnskap om etablerte revir og med hensyn til de ulike forholdene som kan virke inn på potensialet for ynglinger i 2023. Av sekretariatets vurderinger går det frem at summen av påvirkningsfaktorer taler for at bestanden bør forvaltes i øvre del av bestandsmålet.

Nemndene kom til at det med uttak av ytterligere ett helnorsk revir og ett grenserevir fortsatt kan sannsynliggjøres at bestandsmålet nås kommende år. I sin begrunnelse har nemndene vist til at det er 8 familiegrupper i 2022, herav 4 helnorske revir og 8 grenserevir, samt 5 helnorske revirmarkerende par. Nemndene mener at det derfor er overveiende sannsynlig at bestandsmålet for ulv jf rovviltforskriften § 3 første ledd vil nås i 2023, ved uttak av grensereviret Ulvåa, i tillegg til uttak av revirene Juvberget, Kockohonka og Mangen. Uttak av 3 grenserevir vil ikke gå på bekostning av målet om minst 3 helnorske ynglinger, jf rovviltforskriften § 3 første ledd 3. punktum.

Det er etter sekretariatets vurdering usikkert om bestandsmålet oppnås i 2024 (ynglinger i 2023), spesielt når det gjelder delkravet om tre helnorske ynglinger.

Sekretariatet kan imidlertid ikke se at det er kommet frem nye opplysninger som ville hatt betydning for nemndenes vurdering av dette vilkåret.

Vilkåret om bestandens overlevelse

I saksframlegget kom sekretariatet til at en kvote i region 4 og 5 på totalt 26 ulver (14 utenfor og 12 innenfor sona), sammen med annet kjent og forventet uttak i Norge og Sverige i 2022/23 ikke vil true bestandens overlevelse jf. naturmangfoldloven § 18, andre ledd. Det ble blant annet lagt vekt på at forventet uttak i Norge og Sverige samlet sett ikke vil bringe den sør-skandinaviske bestanden under referanseverdien for *gynnsam bevarandestatus* på 340 individer. Sekretariatet har samtidig pekt på at det med et slikt uttak fortsatt kan sannsynliggjøres at det nasjonale bestandsmålet nås i 2024 (antall ynglinger i 2023) og at man vil ligge nært delkravet om 3 helnorske ynglinger.

Gjennom saksframlegget har nemndene fått forelagt et detaljert kunnskapsgrunnlag for å vurdere betydningen av uttak opp mot bestandens overlevelse. Det er blant annet redegjort for bestandens status og utvikling, utredninger knyttet til effekten av beskatning av den skandinaviske ulvepopulasjonen, Naturvårdsverkets utredning knyttet til *gynnsam bevarandestatus*, samt den genetiske situasjonen i populasjonen.

Roviltnemndene har i sitt vedtak kommet til at et uttak på inntil 40 ulver (14 utenfor og 26 innenfor sona) ikke vil true bestandens overlevelse. Nemndene har begrunnet dette med at forventet uttak i Norge og Sverige samlet sett ikke vil bringe den sør-skandinaviske bestanden under referanseverdien for *gynnsam bevarandestatus* på 340 individer.

Sekretariatet mener at nemndene har hatt et godt faglig grunnlag for å vurdere om uttaket truer bestandens overlevelse, og at det ikke har kommet frem nye opplysninger etter vedtakstidspunktet som ville hatt betydning for nemndenes vurdering av dette vilkåret.

Hjemmelsgrunnlaget etter naturmangfoldloven § 18 c

Flere av klagerne mener at de offentlige interessene som begrunner uttak etter naturmangfoldloven § 18 c ikke er tilstrekkelig tungtveiende for å kunne tillate uttak. Det er også pekt på at mange også opplever det som en belastning at det felles ulv, ved at man mister opplevelser ved å gå i naturen og de næringsmulighetene som tilstedeværelse av rovdyr representerer. Det vises også til at vedtaket gjelder felling innenfor ulvesonen der terskelen skal være vesentlig høyere enn utenfor.

I saksframlegget, som utgjør deler av begrunnelsen for nemndenes vedtak, har sekretariatet gjort en drøfting av hjemmelsgrunnlaget etter naturmangfoldloven 18 c. Det er lagt spesiell vekt på de hensyn som er fremhevet av Energi- og miljøkomitéen og hensynet til konfliktdeмпing og tillit til forvaltningen. I vurderingen fremgår det at hensynet til differensiert forvaltning er vektlagt, samtidig er det lagt vekt på Energi- og miljøkomitéens uttalelse om at interesseavveiningene skal være av dynamisk karakter, samt at det ved vurdering av uttak av rovvilt iht. naturmangfoldloven § 18 bokstav c, skal legges vekt på om bestandsmålet som er vedtatt i Stortinget er nådd. Sekretariatet har pekt på at det er en forventning hos en del om at ulven skal ha et sterkt vern, særlig innenfor ulvesonen, og at det for disse oppleves spesielt konfliktfylt at det åpnes for felling av hele familiegrupper innenfor ulvesonen.

Etter en samlet vurdering kom sekretariatet til at hensynet til de belastningene og konfliktene som er knyttet til revirene Juvberget og Kockohonka, samt hensynet til økt tillitt og konfliktdeмпing i forvaltningen av ulv generelt, samlet sett er så tungtveiende at det danner rettslig grunnlag for felling etter naturmangfoldloven § 18 første ledd, bokstav c. Sekretariatet viser til at man med uttak av de to revirene tar sikte på å forvalte bestanden mot bestandsmålet og at et slikt uttak ikke ansees å true bestandens overlevelse. Videre er ingen av ulvene i de aktuelle revirene genetisk viktige. Sekretariatet anser med det at vernehensynet også er ivaretatt.

Nemndene har i sitt vedtak kommet til at det også er hjemmel etter naturmangfoldloven 18 c for uttak av Mangen-reviret og grensereviret Ulvåa. Nemndene har vektlagt de samme hensynene som sekretariatet i sin begrunnelse for uttak av disse revirene. Etter sekretariatets oppfatning er nemndenes begrunnelse om uttak etter § 18 c. utfyllende, og vi kan ikke se at det har kommet frem nye

opplysninger i klagen som ville hatt betydning for nemndenes vurdering av dette vilkåret.

Vilkåret om at det ikke må foreligge andre tilfredsstillende løsninger

Det er et vilkår i naturmangfoldloven § 18 annet ledd at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. I saksframlegget har sekretariatet drøftet muligheten for å iverksette andre tiltak enn felling innenfor revirene Juvberget og Kockohonka. Sekretariatet kom til at det ikke foreligger andre tiltak enn felling som i tilstrekkelig grad kan avhjelpe de negative virkningene med hensyn til beitenæring, jaktutøvelse eller psykososiale forhold innenfor revirene Juvberget og Kockohonka. Heller ikke at andre tiltak enn felling i vesentlig grad vil bidra til økt tillit og et dempet konfliktnivå i rovviltforvaltningen. Sekretariatet anså at vilkåret om at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte var oppfylt innenfor disse revirene.

Nemndene har i sin begrunnelse for uttak av Mangen og Ulvåa-reviret vist til sekretariatets vurdering av andre tilfredsstillende løsninger enn felling. Nemndene har i vedtaket konstatert at andre tilfredsstillende løsninger ikke foreligger, og at vilkåret for uttak etter § 18 først ledd, bokstav c dermed er oppfylt.

Hensynet til genetisk viktige individer

Flere av klagerne har påpekt at Mangenreviret ligger nær Setten-reviret, og at den vedtatte lisensfelling vil medføre fare for felling av genetisk viktige individer i dette reviret.

Sekretariatet viser til at nemndene har satt et vilkår i vedtakets punkt 3 hvor (...) «*Det legges til grunn at forutsatt merking av genetisk verdifulle individer i Setten-reviret gjennomføres før oppstart av uttak av ulv i Mangen-reviret*». Samtidig er Statsforvalteren gitt myndighet til å iverksette nødvendige tiltak for å redusere faren for felling av individer som ikke tilhører de aktuelle revirene, blant annet gjennom fastsetting av lisensfellingsområdet og avgrensning av fellingsperioden.

Etter sekretariatets oppfatning har nemndene tatt de nødvendige forholdsregler for å redusere faren for utilsiktet felling av dyr som ikke tilhører revirene hvor det åpnes for lisensfelling, og for å unngå felling av genetisk viktige individer.

Konklusjon

Det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemndene på vedtakstidspunktet. Sekretariatet har i saksframlegget som ligger til grunn for rovviltnemndenes behandling, redegjort for kunnskapsgrunnlaget for lisensfelling av ulv og faglige og juridiske sider ved saken.

Sekretariatet legger til grunn at nemndene har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å vurdere kvoten. Sekretariatet anser at nemndene gjennom saksframlegget har hatt tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å gjøre en avveining av den arealdifferensierte forvaltningen og muligheten til å iverksette andre tilfredsstillende tiltak. Sekretariatet legger til grunn at nemndene har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven § 8, jf. også forvaltningsloven § 17.

I henhold til forvaltningsloven § 33 (saksforberedelse i klagesak), andre ledd, skal underinstansen (dvs. rovviltnemndene) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Etter forvaltningsloven § 33, fjerde ledd, skal sakens dokumenter sendes klageinstansen så snart saken er tilrettelagt, dersom det ikke tas en avgjørelse som nevnt i annet ledd. Klagesaken er forberedt fra sekretariatets side.

Sekretariatet legger til grunn at nemndene har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven § 8, jf. også forvaltningsloven § 17. Sekretariatet kan ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier en omgjøring av rovviltnemndenes vedtak av 12.09.2022, fellessak 4/22.

Innstilling

1. Om rettslige forhold:

Rovviltnemndene viser til at klagen har innkommet innen fristen. Det anses at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

2. Nemndas klagebehandling:

Rovviltnemndene legger til grunn at nemndene har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven §§ 8 og 10, jf. også forvaltningsloven § 17. Rovviltnemndene kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Vedtaket ansees også tilstrekkelig begrunnet.

Klagene tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemndene opprettholder sitt vedtak av 12.09.2022 i sak 4-22, og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.